

Prezentace ke knize
Barokní afektivní teorie
od Sylvie Georgievvy

Marie Budišová

Anna Mullerová

Sylvia Georgieva

BAROKNÍ AFEKTOVÁ TEORIE

Informace o knize

- Autorka: Sylvia Georgieva
- Vydavatelství: Akademie múzických umění v Praze
- Rok vydání: 2013
- Jazyk: čeština
- Počet stran: 285 + 2 CD

Obsah knihy 1/2

- Obecný pohled na problematiku
- Pojetí hudby v průběhu staletí (starověké Řecko, Řím, středověk, renesance)
- Hudba jako řeč ve smyslu rétoriky
- Hudba a rétorika v čase
- Kategorie hudební rétoriky
- Komponování, interpretace, hudební rétorika
- Barokní hudební myšlení (historická situace kolem r. 1700)
- Nauka o afektech v baroku
 - tradice a utváření pojmů
 - afekty a prostředky jejich zobrazení
 - fyzikální a fyziologické zdůvodnění nauky o afektech
 - René Descartes a jeho teorie strojů (pak viz obsah)
- Interpretace barokních afektů a symbolů
 - význam a charakteristika modů a tónin
 - význam intervalů
 - symboly motivů
 - symboly forem a hudební architektury
 - číselné symboly a nástrojová symbolika v praxi

Obsah knihy 2/2

- Hudebněrétorické figury
 - teorie ovlivňování a napodobování jako vztahové učení
 - srovnávací analýza rétorických a hudebněrétorických figur
 - rozdíly mezi rétorikou a hudební rétorikou
- Členění hudebněrétorických figur
 - A - Hypotiposis – zobrazovací figury
 - B - Opakovací figury s emfatickým významem
 - C - Vyjádření celé harmonické perrody vyplývající z harmonie, nejenom z textu
 - D - Disonantní hudebněrétorické figury vznikající aplikací disonantních postupů
 - E - Hudebněrétorické figury tvořené pomlkami
- Slovo interpreta aneb barokní afektová teorie a provozovací praxe hudby pro klávesové nástroje 17. a 18. století

OBSAH

I / Úvod	11
II / Obecný pohled na problematiku	13
III / Pojetí hudby v průběhu staletí	17
III.1 Starořecké pojetí hudby	17
III.2 Řím	21
III.3 Středověké pojetí hudby	22
III.4 Renesanční pojetí hudby	26
IV / Hudba jako řeč ve smyslu rétoriky	31
V / Hudba a rétorika v čase	42
VI / Kategorie hudební rétoriky	46
VII / Komponování, interpretace a hudební rétorika	49
VIII / Barokní hudební myšlení. Historická situace kolem roku 1700	54
IX / Nauka o afektech v baroku	58
IX.1 Tradice a utváření pojmů	58
IX.2 Afekty a prostředky jejich zobrazení	60
IX.3 Fyzikální a fyziologické zdůvodnění nauky o afektech	66
IX.4 René Descartes a jeho teorie strojů	69
IX.4.1 Tělo jako stroj a princip jeho pohybu	72
IX.4.2 Ústřední pojem životní duch (fluidum), jeho vznik, vlastnosti a vliv na stav mysli	73
IX.4.3 Člověk jako oduševnělý stroj	74
IX.4.4 Souhra duše a těla, proces sluchového vnímání	75
IX.4.5 Přechod k nauce o skladbě	76
X / Interpretace barokních afektů a symbolů	81
X.1 Význam a charakteristika modů a tónin	83
X.2 Význam intervalů	90
X.3 Symboly motivů	92
X.4 Symboly forem a hudební architektury	93
X.5 Číselné symboly a nástrojová (instrumentální) symbolika v praxi	96

XI / Hudebněrétorické figury	99
XI.1 Teorie ovlivňování a napodobování jako vztahové učení	100
XI.2 Srovnávací analýza rétorických a hudebněrétorických figur	101
XI.3 Rozdíly mezi rétorikou a hudební rétorikou	116
XII / Členění hudebněrétorických figur	120
A / Hypotyposis – zobrazovací figury	120
B / Opakovací figury s emfatickým významem	125
C / Vyjádření celé harmonické periody vyplývající z harmonie, nejenom z textu	129
D / Disonantní hudebněrétorické figury vznikající aplikací disonantních postupů	133
E / Hudebněrétorické figury tvořené pomlkami	137
XIII / Slovo interpreta aneb Barokní afektová teorie a provozovací praxe hudby pro klávesové nástroje 17. a 18. století	141
XIV / Doslov	151
XV / Překlady	153
Marin Mersenne – <i>Harmonie universelle</i>	155
Athanasius Kircher – <i>Musurgia universalis</i>	185
Johann Kuhnau – <i>Musicalische Vorstellung einiger biblischer Historien (Předmluva)</i>	201
Johann Gottfried Walther – <i>Praecepta der musicalischen Composition</i>	219
Johann Mattheson – <i>Der vollkommene Capellmeister</i>	247
Friedrich Wilhelm Marburg – <i>Kritische Briefe über die Tonkunst</i>	253
Summary	259
Zusammenfassung	260
Резюме (rus.)	261
Резюме (bul.)	262
Bibliografie	264
Použité zkratky	270
Rejstřík nejdůležitějších pojmů a termínů	271
Jmenný rejstřík	279
O autorce	284

Recenze Romana Dykast

Vytýká:

- Doslovné citace bez biblio. odkazu (ČSHK, GROVE, *Handbuch der musikalischen Figurenlehre*, dis. Práce Silvie Schüllerové z MUNI z roku 2006)
- Cíl práce, který si autorka stanovuje naprosto nedodržen (zaměření na instrumentální hudbu, ale není)
- Kvůli doslovně přebraným citacím spoustu faktických chyb
- Ukázky afektů bez konkrétního zařazení do kontextu
- Chyby v samotných afektech a jejich figurách (některé 2x stejné)
- 2 CD, které vůbec nesouvisí s obsahem knihy + bez vysvětlení výběru skladeb
- Zaměnění teoretických spisů (Etika vs. Poetica)
- Špatné a zavádějící překlady ENJ textů (Aristoteles)

Dykast popsal akademickým způsobem
infarkt způsobený touto knihou

Děkujeme za pozornost!

Zdroje

- DYKAST, Roman. Sylvia Georgieva – Barokní afektová teorie. In *Hudební rozhledy*. 2013, roč. 66, č. 10, s. 56–57.
- Obrázek knihy [online]. [Cit. 16. 5. 2023] dostupné z <<https://www.clarina.cz/data/imgauto/10/0/312558.jpg>>.
- Obrázky obsahu [online]. [Cit. 16. 5. 2023] dostupné z <<https://www.enoty.eu/barokni-afektova-teorie-sylvia-georgieva-8023>>.